

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Łotewskiej o współpracy kulturalnej, naukowej i oświatowej,

sporządzona w Rydze dnia 1 lipca 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 1 lipca 1992 r. w Rydze sporządzona została Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Łotewskiej o współpracy kulturalnej, naukowej i oświatowej w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Łotewskiej o współpracy kulturalnej, naukowej i oświatowej

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Łotewskiej, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

— pragnąc rozwijać i umacniać stosunki przyjaźni pomiędzy obydwojma państwami, oparte na wzajemnej pomocy, suwerennej równości i nieingerowaniu w sprawy wewnętrzne,

— przekonane, że współpraca ta przyczyni się do zacieśnienia przyjaznych stosunków między obu państwami,

— kierując się dążeniem do ułatwiania i rozwijania współpracy w dziedzinie nauki, oświaty, kultury, sztuki, sportu i turystyki, wymiany młodzieży oraz środków masowego przekazu,

— dążąc do realizacji postanowień dotyczących wymiaru kulturowego, zawartych w Akcie końcowym z Helsinek, Paryskiej Karcie Nowej Europy i w innych dokumentach Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, w tym uzgodnień osiągniętych w czasie krakowskiego sympozjum KBWE w sprawie europejskiego dziedzictwa kulturalnego,

— świadome wzajemnych korzyści płynących z tej współpracy,

— postanowiły zawrzeć niniejszą umowę i w tym celu uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Umawiające się Strony będą popierać współpracę i wymianę doświadczeń w dziedzinie szkolnictwa wyższego i nauki oraz będą stwarzać odpowiednie warunki do bezpośredniej współpracy szkół wyższych, placówek i organizacji naukowych, naukowców i innych specjalistów obu państw, w szczególności przez:

- wzajemne staże, wymianę wizyt naukowców, nauczycieli akademickich oraz innych specjalistów,
- wzajemne zatrudnianie wykładowców,
- udział w konferencjach i sympozjach naukowych oraz w wystawach,
- kształcenie studentów na studiach pełnych i częściowych,
- podwyższanie kwalifikacji kadr naukowych (studia doktoranckie, staże habilitacyjne, kursy językowe),
- wymianę studentów na praktyki wakacyjne,
- uzgadnianie i realizowanie wspólnych programów badawczych,
- wymianę dokumentacji i informacji naukowej,
- współpracę historyków, historyków kultury i literatury, etnografów i językoznawców zajmujących się badaniem związków historycznych i kulturowych.

Artykuł 2

Umawiające się Strony będą popierać współpracę i wymianę w dziedzinie oświaty oraz stwarzać odpowiednie

warunki do bezpośrednich kontaktów między szkołami podstawowymi, średnimi i zawodowymi oraz innymi instytucjami oświatowymi i redakcjami czasopism pedagogicznych, w szczególności poprzez:

- wymianę nauczycieli i specjalistów z dziedziny oświaty,
- wymianę uczniów,
- wymianę programów nauczania, podręczników i innych materiałów z zakresu oświaty, w tym szczególnie z zakresu historii i geografii, i w razie potrzeby będą proponować poprawki do tych podręczników,
- współpracę w dziedzinie środków dydaktycznych.

Artykuł 3

Umawiające się Strony będą wzajemnie uznawać dyplomy ukończenia szkół wyższych, dyplomy potwierdzające uzyskanie stopni naukowych oraz świadectwa ukończenia szkół podstawowych i ponadpodstawowych na warunkach określonych w odrębnej umowie.

Artykuł 4

Umawiające się Strony będą zapewniać daleko idącą pomoc mniejszości polskiej zamieszkującej w Republice Łotewskiej oraz Łotyszom zamieszkującym w Rzeczypospolitej Polskiej.

W tym celu każda z Umawiających się Stron, zgodnie z normami prawa międzynarodowego, zagwarantuje w szczególności:

- podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej poprzez upowszechnianie znajomości języka ojczystego i podnoszenie poziomu jego nauczania oraz historii i kultury narodowej na wszystkich szczeblach edukacji,
- możliwość zatrudniania nauczycieli polskich w szkołach na terenie Republiki Łotewskiej i nauczycieli łotewskich w szkołach polskich oraz uwzględni potrzebę kształcenia kadr nauczycielskich dla tych szkół.

Artykuł 5

Umawiające się Strony będą popierać nauczanie i upowszechnianie języka, literatury i historii sztuki polskiej na terenie Republiki Łotewskiej oraz języka, literatury i historii sztuki łotewskiej w Rzeczypospolitej Polskiej. W celu zapoznania społeczeństw obu Umawiających się Stron z przeszłością obu narodów na Łotwie wydana zostanie Historia Polski, a w Polsce — Historia Łotwy, opracowane przez wspólne zespoły historyków.

Artykuł 6

Obie Strony będą udzielać wszechstronnego poparcia w rozszerzaniu i pogłębianiu bezpośredniej współpracy między uczonymi, placówkami badawczymi i organizacjami naukowymi obu krajów w celu prowadzenia wspólnych badań, tworzenia wspólnych placówek, wymiany pracowników naukowych. Szczególny nacisk obie Strony położą na współpracę w dziedzinie nauk humanistycznych. Dla realizacji powyższych zadań Strony — działając na zasadzie wzajemności — będą starały się zapewnić niezbędne warunki współpracy naukowej, między innymi poprzez udostępnianie materiałów źródłowych, laboratoryjnych, zbiorów archiwalnych, bibliotecznych, publikacji i mikrofilmów.

Artykuł 7

Umawiające się Strony będą popierały bezpośrednią współpracę młodzieży. Wymiana młodzieży odbywać się będzie na zasadzie wzajemności.

Artykuł 8

Umawiające się Strony będą wspierać wszechstronną bezpośrednią współpracę w dziedzinie kultury i sztuki.

Strony będą popierać zainteresowanie dziedzictwem kulturalnym i współczesnymi osiągnięciami kulturalnymi drugiej Umawiającej się Strony.

W tym celu Umawiające się Strony będą popierać, na zasadzie obopólnego zainteresowania i wzajemnych korzyści, wymianę i współpracę we wszystkich dziedzinach kultury i sztuki oraz stwarzać odpowiednie możliwości współpracy między organizacjami, instytucjami i osobami działającymi w tych dziedzinach.

Artykuł 9

Umawiające się Strony będą popierać podejmowanie przez właściwe organy i instytucje rządowe oraz przez organizacje i instytucje pozarządowe przedsięwzięć służących zbliżeniu obu Państw, w szczególności przez:

- współpracę teatrów, instytucji muzycznych, literackich, plastycznych i filmowych, bibliotek, muzeów, galerii, instytucji zajmujących się ochroną zabytków i przyrody,
- wzajemne kontakty między stowarzyszeniami, związkami zrzeszającymi pisarzy, tłumaczy, kompozytorów, muzyków, artystów teatru, filmu, twórców telewizyjnych i radiowych, architektów i innych artystów,
- prezentację utworów artystycznych drugiej Strony na scenach teatralnych, w salach koncertowych, wystawowych, w kinach, telewizji i radiu,
- wymianę wystaw i innych prezentacji o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i informacyjnym,
- indywidualne inicjatywy i przedsięwzięcia poszczególnych osób tworzących nowe wartości kulturalne.

Artykuł 10

Umawiające się Strony będą popierać nawiązywanie bezpośredniej współpracy i kontaktów osobistych między przedstawicielami instytucji, organizacji i stowarzyszeń kulturalnych, w szczególności przez bezpośrednią wymianę kulturalną, na szczeblu lokalnym i regionalnym, a także na podstawie umów między miastami i regionami.

Artykuł 11

Każda z Umawiających się Stron zapewni obywatelom drugiego Państwa ochronę praw autorskich w celu ułatwienia upowszechniania i popularyzacji wartości intelektualnych i kulturalnych.

Artykuł 12

Umawiające się Strony będą współpracować w europejskich instytucjach kulturalnych i naukowych, w organizacjach międzynarodowych oraz na międzynarodowych zjazdach, konferencjach naukowych i kulturalnych oraz wymieniać związane z tym doświadczenia.

Artykuł 13

W dziedzinie kinematografii Umawiające się Strony będą:

- wzajemnie się zapraszać do udziału w międzynarodowych festiwalach, przeglądach i pokazach organizowanych w kraju drugiej Strony,

- popierać bezpośrednią współpracę między polskimi i łotewskimi stowarzyszeniami zraszającymi artystów filmowych i telewizyjnych,
- popierać wspólną realizację filmów oraz wzajemne świadczenie usług przy produkcji filmowej.

Filmoteka Narodowa nawiąże współpracę z jej odpowiednikami na terenie Łotwy.

Artykuł 14

Umawiające się Strony zapewnią ochronę narodowego dziedzictwa kulturalnego obydwu Stron oraz podejmą wspólne wysiłki na rzecz zachowania i konserwacji na swoim terytorium przedmiotów stanowiących zabytki i wartości kulturalne drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 15

Współpraca w dziedzinie ochrony zdrowia i nauk medycznych będzie realizowana na podstawie porozumienia zawartego między ministerstwami zdrowia obu Państw.

Artykuł 16

Umawiające się Strony będą popierać bezpośrednią współpracę między Komitetami Narodowymi do spraw UNESCO.

Artykuł 17

Umawiające się Strony będą popierać bezpośrednią współpracę radiofonii i telewizji oraz dążyć do podpisania porozumień w tym zakresie. Strona łotewska rozważy życzenie strony polskiej o ewentualnym utworzeniu programu radiowo-telewizyjnego dla mniejszości polskiej zamieszkałej na Łotwie.

Artykuł 18

Umawiające się Strony będą opracowywać okresowe programy wykonawcze do umowy, określające warunki finansowe i organizacyjne.

Artykuł 19

Umowa niniejsza podlega przyjęciu zgodnie z prawem każdej z Umawiających się Stron i wejdzie w życie w dniu wymiany not stwierdzających jej przyjęcie.

Artykuł 20

Umowę niniejszą zawiera się na okres pięciu lat. Ulega ona automatycznemu przedłużaniu na następne pięcioletnie okresy, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Sporządzono w Rydze dnia 1 lipca 1992 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i łotewskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej
Krzysztof Skubiszewski

Z upoważnienia Rządu
Republiki Łotewskiej
Jānis Jurkaņš

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną, zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 31 lipca 1992 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*